

ARGUMENTE BIBLICE ÎN FAVOAREA ORIGINII ȘI A DREPTURILOR OMULUI

Drd. Bogdan Emanuel RĂDUȚ

Istoric

Uniunea Bisericilor Creștine după Evanghelie din România

e-mail: emy_radut@yahoo.com

Abstract: Biblical arguments for Human Origin and Rights.

The biblical book of Genesis presents to us the beginning of the Universe, of the world and of humanity. Therefore, whenever we approach the texts found on the first pages of the Bible, we can extract arguments both for the Origin of Man and his foundational rights.

Christians believe that man was created by God, after His own image and according to His purpose, and he was given a functional mandate within God's Creation. That is why man has rights and ontological liberties which are to be promoted and respected at the same time.

On one side, the present study argues that man was created by the direct involvement of God the Creator and on another side, it sustains the human dignity and rights as natural values, offered by the Creator Himself.

Keywords: *origin, dignity, biblical arguments, human rights, human nature.*

Prima carte a Bibliei este Geneza (evr. בְּרֵאשִׁית/*Bereșit, Ber'e'chit*), numită și Facerea. Este Cartea Începuturilor, pentru că în ea se „consemnează pentru noi mărșălul început al universului, al istoriei umane, al civilizației, al păcatului, al mântuirii, al jertfei, al căsătoriei și al familiei”¹. Unii teologi merg până acolo încât afirmă faptul că „în Geneza sunt precizate aproximativ 100 de începuturi”, ceea ce o face să fie „prin excelență... cartea originilor”².

1 Warren W. Wiersbe, *Comentariul lui Warren Wiersbe pe Vechiul Testament*, Oradea, Societatea Biblică din România, 2014, p. 16.

2 Ioan Truța, *Istoria Sfințelor Scripturi, Vol. I. Vechiul Testament*, București, Editura Uniunii Comunităților Creștine Baptiste din Republica Socialistă România, 1981, pp. 121-122.

Dar Geneza nu prezintă începutul lui Dumnezeu, pentru că ea nu argumentează existența Lui, ci o postulează. Prima expresie biblică este, „La început Dumnezeu a făcut (evr. *בָּרָא*/*bārā* = a creat)...” (1:1), „o afirmație absolută”³ care-l introduce pe cititor în creația lui Dumnezeu. De aceea, în primele pagini ale cărții (capitolele 1 și 2) este relatată crearea universului, a pământului, a vegetației, a vietăților și a vieții umane pe pământ, oferind „singura relatare adevărată a creației, făcută de Singurul care S-a aflat acolo – Creatorul”⁴, totodată fiind și „singura care ne dă informații corecte despre originea omenirii”⁵.

În general, paternitatea cărții îi este atribuită lui Moise⁶, care a scris-o aproximativ între anii 1450-1410 î.H., având ca destinatari primari pe evrei⁷, chiar dacă există și opinii contrare, ce face ca originea exactă a ei să rămână „oarecum misterioasă”⁸. Geneza face parte dintre cele cinci cărți ale lui Moise, numite Pentateuh⁹ sau Tora¹⁰.

Demnitatea umană și drepturile omului sunt strâns legate de natura umană, iar creștinii susțin, potrivit învățaturii biblice prezentate în cartea Geneza, ca și-n alte locuri din Sfânta Scriptură, că omul a fost creat de Dumnezeu și, de aceea, are în mod natural drepturi, libertăți, îndatoriri și funcții de îndeplinit.

Originea naturii umane este un fundament pentru drepturile omului, nu pentru că organismele și organizațiile politice sau juridice, naționale sau internaționale, afirmă aceasta, ci pentru că Însuși Dumnezeu a statuat acest lucru încă de la creație. De aceea, privind la primele două capitole ale cărții Geneza se pot găsi argumente atât pentru originea omului, cât și pentru drepturile lui.

3 Charles C. Ryrie, *Teologie elementară*, Făgăraș, Editura Agape, 1998, p. 161.

4 William MacDonald, *Comentariul biblic al credinciosului: Vechiul Testament*, Făgăraș, Editura Agape, 2011, p. 29.

5 Charles C. Ryrie, *Teologie elementară...*, p. 169.

6 ***, *Dicționar Biblic, Vol. 1. A-H*, București, Editura Stephanus, 1995, p. 559.

7 ***, *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Ediție de studiu Thompson, Ediția a II-a, Oradea, Editura Universității Emanuel, 2003, p. 2.

8 ***, *Dicționar Biblic*, Oradea, Editura Cartea Creștină, 1995, p. 487.

9 Pentateuhul vine de la cuvintele grecești *penta* (cinci) și *teuchos* (cutia în care erau ținute cărțile). Warren W. Wiersbe, *Comentariul lui Warren Wiersbe pe Vechiul Testament*, p. 16.

10 Evreii numesc cărțile lui Moise ca fiind Tora, de la evreiescul *torâ* (lege, instruire), considerând-o „cea mai importantă parte a Bibliei lor”. William MacDonald, *Comentariul biblic al credinciosului: Vechiul Testament*, p. 23.

1. Argumente biblice pentru originea omului

Originea omului este supusă dezbaterilor între creaționiști și evoluționiști. Deși aceștia, la rândul-le, se împart în mai multe categorii¹¹, autorul este creaționist biblic și interpretează Geneza în mod literal, susținând că zilele creației (evr. יום/*yom*) au fost zile de douăzeci și patru de ore, și nu ere sau perioade mai lungi¹². Caracteristica principală a creaționismului „este faptul că Biblia reprezintă singura lui bază”, iar „pentru ca cineva să fie creaționist, trebuie să creadă că relatarea biblică este un fapt istoric și că Adam a fost primul om”¹³.

Primul argument al originii omului este faptul că a fost creat prin implicarea lui Dumnezeu. Lumea a fost creată *ex nihilo* (din nimic), adică „Dumnezeu n-a folosit nici un fel de materiale pre-existente atunci când a creat”, iar aceasta „răstoarnă ideea că materia este eternă și neagă conceptul de dualism”¹⁴. Astfel că „evoluționismul niciodată nu va răspunde la întrebarea cum nimic a devenit ceva”, pentru că „mințile noastre au nevoie de ceva cu care să înceapă, dar Biblia începe cu nimic”¹⁵. Și din acel nimic, „Dumnezeu a creat”¹⁶. Deși lumea a fost creată „prin cuvânt”, omul a fost făcut de Dumnezeu prin implicarea Sa personală. În toate cele șase zile ale creației Dumnezeu a zis „să fie” și „așa a fost”. În primul capitol al Genezei, de unsprezece ori apare expresia „Dumnezeu a zis” (1:3,6,9,11,14,20,22,24,26,28,29) și de șase ori se specifică că „așa a fost” (1:7,9,11,15,24,30). Iar scriitorul epistolei către Evrei afirmă că „prin credință pricepem că lumea a fost făcută prin Cuvântul lui Dumnezeu, așa că tot ce se vede n-a fost făcut din lucruri care se văd” (Evrei 11:3). Credința creștină afirmă că lumea a fost creată de Dumnezeu, din nimic și la cuvântul Său, și nu este produsul hazardului sau al unei explozii inițiale (Big Bang).

11 Creaționism biblic, creaționism evoluționist, creaționism științific, creaționism progresiv, inteligent design, evoluționism deist, evoluționism teist ș.a.

12 Henry M. Morris, *Creaționismul științific*, Societatea Misionară Română, 1992, pp. 232-242; Idem, *Bazele biblice ale științei moderne*, Societatea Misionară Română, Wheaton, Illinois U.S.A, 1993, pp. 109-113; Stort Valley Creation Group, *Evoluție sau creație, Răspunsuri la întrebările tale despre originea vieții*, Asociația Magna Gratia, 2017, pp. 31-33.

13 Charles C. Ryrie, *Teologie elementară...*, p. 153.

14 *Ibidem*, p. 161.

15 J. Vernon McGee, *Thru the Bible with J. Vernon McGee*, Vol. 1 Genesis-Deuteronomy, Thru The Bible Radio, Pasadena, California, SUA, 1981, p. 17.

16 *Ibidem*.

În ultima zi a creației, Dumnezeu l-a făcut pe om ca o încununare a întregii Sale creații, el fiind „coroana Creațiunii”¹⁷, „capodopera creației”¹⁸ sau „coroana lucrării lui Dumnezeu”¹⁹, și distingându-se imediat ca fiind „cea mai importantă creație a lui Dumnezeu”, pentru că a devenit „punctul central de interes în desfășurarea narațiunii”²⁰. Dar „înainte ca omul să fi fost creat, a existat o «ședință divină» a membrilor Dumnezeirii, ceva ce nu a mai avut loc pentru nicio etapă a Creației”²¹. Dumnezeu Tatăl s-a consultat cu Dumnezeu Fiul (Isus Cristos) și cu Duhul Sfânt, și au hotărât „să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră” (1:26). Omul nu este „produsul unei idei care vine în minte prea târziu, ci rezultatul unui plan premeditat al Dumnezeirii”²². De aceea, omul nu a fost creat la porunca lui Dumnezeu, ci prin mâna Lui: „Domnul Dumnezeu a făcut pe om din țărâna pământului, i-a suflat în nări suflare de viață, și omul s-a făcut astfel un suflet viu.” (2:7). Prin expresia „a făcut pe om” înseamnă „l-a întocmit” sau „l-a format” (evr. *וַיַּעַשׂ/wayyîšer*). Același termen este folosit și în Ieremia 18²³, astfel că „la fel cum un olar modelează un vas de lut, Dumnezeu l-a format pe om din lut”, ceea ce arată că „omul a fost făcut după planul divin, dar a fost făcut și din pământ”²⁴. De aceea, „versetul întărește ideea Creației speciale din materiale anorganice”, pentru că „el nu oferă suport ideii cu privire la o creare provenită din vreo formă de viață preexistentă”²⁵. De aceea, unele voci afirmă că „pentru noi este destul să știm că facerea omului este lucrarea lui Dumnezeu”²⁶, întrucât „noi credem și mărturisim că omul a fost creat de Dumnezeu nemijlocit, de la început după chipul și asemănarea Sa”, astfel că „a fost creat un suflet viu, fără păcat, cu rațiu-

17 Warren W. Wiersbe, *Comentariul lui Warren Wiersbe pe Vechiul Testament*, p. 20; Vasile Talpoș, *Studiu introductiv în Legea, Istoria și Poezia Vechiului Testament*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1999, p. 66.

18 [Petru Rășcanu], *Leccióni Biblice*, Cultul Creștin după Evanghelie din Republica Socialistă România, București, 1977, p. 82

19 William MacDonald, *Comentariul biblic al credinciosului: Vechiul Testament...*, p. 32.

20 Samuel J. Schultz, *Călătorie prin Vechiul Testament*, Oradea, Editura Cartea Creștină, 2008, p. 26.

21 Warren W. Wiersbe, *Comentariul lui Warren Wiersbe pe Vechiul Testament...*, p. 20.

22 Charles C. Ryrie, *Teologie elementară...*, p. 169.

23 Warren W. Wiersbe, *Comentariul lui Warren Wiersbe pe Vechiul Testament...*, p. 23.

24 Allen P. Ross, *Geneza*, în John F. Walvoord, Roy B. Zuck, *Comentariu al Vechiului Testament*, Arad, Fundația E.B.E. România și Editura Multimedia, 2010, p. 32.

25 Charles C. Ryrie, *Teologie elementară...*, p. 169.

26 [Petru Rășcanu], *Leccióni Biblice...*, p. 82.

ne, sentiment, voință și responsabil înaintea lui Dumnezeu (Geneza 2:6; 15:25; Iacov 3:9)²⁷.

Omul nu a evoluat din mamiferele zilei a șasea – care, la rândul-le, au fost create fiecare după soiul (specia) lor (1:24-25) – ci a fost făcut de Dumnezeu distinct și cu o natură trihotomică²⁸. El are un trup (2:7 – „a făcut pe om din țărâna pământului”), are un duh/spirit (2:7 – „i-a suflat în nări suflare de viață”) și are un suflet (2:7 – „s-a făcut astfel un suflet viu”). De aceea, „așa cum Dumnezeu este Trinitate (Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt), tot așa și omul e o ființă tripartită (spirit, suflet și corp)”²⁹. Deci, „sufletul lui este esența nevăzută a omului, persoana lui; trupul lui este manifestarea vizibilă a prezenței lui; iar spiritul lui este personalitatea nevăzută, dar în-sufleteitoare a omului”³⁰.

Al doilea argument al originii omului e faptul că încă de la început acesta a fost creat cu o distincție bine definită între cele două sexe: masculin și feminin. Biblia afirmă clar că Dumnezeu „I-a făcut parte bărbătească și parte femeiască, i-a binecuvântat și le-a dat numele de «om», în ziua când au fost făcuți” (5:2). După ce, „parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut” (1:27), se relatează cum bărbatul a fost făcut din țărâna pământului (2:7) și femeia din coasta bărbatului (2:21-22). Creaționiștii afirmă că, „Dumnezeu a creat femeia ulterior bărbatului, din trupul bărbatului”, în timp ce „antropologia evoluționistă pretinde că bărbatul și femeia au apărut simultan și că, de fapt, primul bărbat adevărat (asemenea tuturor bărbaților care i-au urmat) s-a format din trupul femeii”³¹. Dumnezeu este și creatorul familiei, fiindcă „a făcut o femeie și a adus-o la om”, iar omul „va lăsa... pe tatăl său și pe mama sa, și se va lipi de nevasta sa și se vor face un singur trup”

27 ***, *Mărturisirea de credință a Bisericii Creștine după Evanghelie – Uniunea Bisericilor Creștine după Evanghelie din România*, în *Documente și acte normative privind Biserica Creștină după Evanghelie din România*, Volum editat și îngrijit de Bogdan Emanuel Răduț, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2014, p. 69.

28 Henry Clardence Thiessen, *Prelegeri de teologie sistematică*, f.e., f.l., f.a., p. 177. Unele opinii consideră că omul are natură dihotomică: trup și suflet/duh, cele din urmă fiind cuvinte similare și interschimbabile în conținutul Scripturii. Alte două curente sunt monismul (omul este o unitate indivizibilă) și unitatea condițională (partea spirituală există independent de trup). Vezi Millard J. Erickson, Oradea, *Teologie creștină*, Editura Cartea Creștină, 2004, pp. 455-460.

29 William MacDonald, *Comentariul biblic al credinciosului: Vechiul Testament...*, p. 32.

30 Henry M. Morris, *Bazele biblice ale științei moderne...*, p. 393.

31 *Ibidem*, p. 111.

(2:22,24). Aceste adevăruri – sexul biologic al omului și familia – au fost reafirmate și de Domnul Isus Cristos, în lucrarea Sa mesianică când a fost în trup (Matei 19:4-6, Marcu 10:6-8).

Apariția celor două sexe este lucrarea lui Dumnezeu, pentru că „Biblia descrie originea sexelor ca act creator al lui Dumnezeu”³². Genetic, celulele umane conțin cromozomi. Aceștia „reprezintă nivelul supramolecular de organizare a materialului genetic și substratul morfologic al eredității”, iar „molecula de ADN este principalul component al cromozomului, care-i specifică funcțiile de păstrare, transmitere și realizare a materialului genetic ce-l conține sub formă de secvențe polinucleotidice specifice – gene”³³. Prin urmare „în celulele somatice umane există câte un set diploid de cromozomi ($2n=46$), adică 23 de perechi”, dintre care „22 perechi sunt identice la femeie și bărbat – autosomi”, iar „o pereche este diferită la cele două sexe (XX la femeie, XY la bărbat) – gonosomi”³⁴. Cea din urmă pereche este aceea care definește sexul.

Primele pagini ale Bibliei arată faptul că omul nu este rezultatul unui accident sau al unei întâmplări, ci este creația unei Ființe perfecte. Iar apostolul Pavel, predicând în anul 52 d.Cr. în Areopagul din Atena, spunea să „suntem de neam din Dumnezeu”, pentru că „în El avem viața, mișcarea și ființa” (Faptele apostolilor 17:29,28). Astfel că „respingând credința că idolii lipsiți de viață ar putea să-L reprezinte pe Dumnezeu cel viu, el arată că întrucât omenirea descinde din Dumnezeu, și întrucât ființele omenești sunt ființe vii, Dumnezeu trebuie să fie și El o Ființă vie”³⁵.

2. Argumente biblice pentru drepturile omului

În ultimele secole s-a pus tot mai mult accentul pe drepturile omului, în corelare cu libertățile pe care acesta le are. *Declarația Universală a Drepturilor Omului* (1948) statuează, încă din primul articol, că „toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi”, fiind „înzestrate cu rațiune și conștiință și trebuie să se comporte unele față de altele în spiritul fraternității”³⁶.

32 William MacDonald, *Comentariul biblic al credinciosului: Vechiul Testament...*, p. 33.

33 ***, *Genetica Umană*, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, curs, Chișinău, 2015, p. 22.

34 *Ibidem*, p. 27.

35 Charles C. Ryrie, *Teologie elementară...*, p. 171.

36 ***, *Declarația universală a drepturilor omului*, pe https://www.ohchr.org/EN/UDHR/Documents/UDHR_Translations/rum.pdf, accesat 23.07.2021.

Dar drepturile și libertatea omului nu vin din prevederi legislative, oricât de bune și eficiente ar fi acestea, ci din natura umană creată de Dumnezeu. În sprijinul promovării și al respectării drepturilor omului, ca principiu fundamental al existenței umane, se găsesc încă două argumente în primele pagini ale cărții Geneza, care demonstrează că demnitatea și drepturile omului sunt valori naturale, date de Însuși Dumnezeu Creator.

Primul argument este faptul că omul a fost creat după chipul lui Dumnezeu. În sfatul Trinității s-a discutat „să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră” (1:26) și „Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu” (1:27). De aceea, „în ziua când l-a făcut Dumnezeu pe om, l-a făcut după asemănarea lui Dumnezeu” (5:1). Biblia folosește două cuvinte care înseamnă „imagine asemănătoare” (evr. צֶלֶם/tselem și תְּבִימָת/demût, gr. εἰκὼν/eikōn și ὁμοίωσιν/homoiōsin, lat. *imago similitudo*).

Deși există mai multe concepții³⁷ și teorii³⁸ cu privire la chipul lui Dumnezeu în om, acesta nu se referă la aspectul fizic³⁹, pentru că „Dumnezeu este duh” (Ioan 4:24), ci la însușirile Sale morale ce includ rațiunea, voința și sentimentele. El are o asemănare mintală, morală și socială⁴⁰, cu aspecte morale, spirituale, intelectuale și relaționale⁴¹. În fond, „chipul se referă la acele elemente din alcătuirea omului care îi dau posibilitatea să-și împlinească destinul”, pentru că „este constituit din acele puteri ale personalității umane care fac ca omul, asemenea lui Dumnezeu, să fie o ființă capabilă să interacționeze cu alte persoane, să gândească, să mediteze și să voiască liber”⁴². Aceasta înseamnă că „oamenii împărtășesc, în mod imperfect și limitat, natura lui Dumnezeu, adică atributele Lui comunicabile (viața, personalitatea, adevărul, înțelepciunea, dragostea, sfințenia și dreptatea) și,

37 Concepția corporală, concepția necorporală, concepția combinată, concepția romano-catolică și concepția neo-ortodoxă. Vezi Charles C. Ryrie, *Teologie elementară...*, pp. 170-172.

38 Teoria structurală, teoriile relaționale, teoria funcțională și teoria reprezentativității. Vezi Millard J. Erickson, *Teologie creștină*, Oradea, Editura Cartea Creștină, 2004, pp. 436-447.

39 Henry Clarence Thiessen, *Prelegeri de teologie sistematică*, p. 177; William Evans, *The Great Doctrines of the Bible*, Chicago, Mody Press, 1974, p. 127.

40 *Ibidem*, pp. 177-180.

41 Wayne Grudem, *Teologie sistematică*, Oradea, Editura Făclia. Editura Universității Emanuel, 2004, pp. 472-474; William Evans, *The Great Doctrines of the Bible...*, pp. 128-129.

42 Millard J. Erickson, *Teologie creștină...*, p. 450.

de aceea, au capacitatea comuniunii spirituale cu El⁴³. Sufierea de viață a lui Dumnezeu „l-a făcut pe om o ființă spirituală, cu capacitatea de a sluji și de a avea comuniune cu Dumnezeu”⁴⁴, iar „Adam a fost nu numai o ființă unitară, vie, inteligentă, capabilă de a lua decizii, ci și una care putea să aibă o comuniune neîngrădită cu Dumnezeu”⁴⁵. Din faptul că este „împodobit cu un caracter asemănător cu Dumnezeu”, „decurg atât înalta sa dispoziție (având posibilitatea de a avea relație cu Dumnezeu), cât și calitatea de reprezentare a lui Dumnezeu, încredințată omului”⁴⁶.

Sacralitatea vieții umane, stabilită la creație, a fost reconfirmată după potop prin interzicerea crimei: „Dacă varsă cineva sângele omului, și sângele lui să fie vărsat de om; căci Dumnezeu a făcut pe om după chipul Lui.” (9:6). Omul „este valoros”, iar „caracterul sacru al vieții umane este un principiu extrem de important în schema lui Dumnezeu”⁴⁷.

Cele două texte biblice privind crearea omului după chipul și asemănarea lui Dumnezeu – 1:27 și 5:1-2 – „arată clar că chipul a fost purtat atât de bărbat, cât și de femeie”⁴⁸, „bărbații și femeile au fost creați de Dumnezeu ca să fie egali ca importanță și persoane”, fiind „făcuți în egală măsură după chipul lui Dumnezeu și, atât bărbații, cât și femeile, reflectă în viața lor caracterul lui Dumnezeu”⁴⁹. Practic „universalitatea chipului înseamnă că există o demnitate în a fi om”, de aceea „noi nu ar trebui să disprețuim nicio ființă umană”, pentru că „toate ființele umane reprezintă ceva frumos, chiar dacă ele sunt denaturarea a ceea ce Dumnezeu a plănuțit inițial să fie omenirea” și „posibilitatea asemănării cu Creatorul este prezentă”⁵⁰.

Omul a fost creat de Dumnezeu, iar prin căderea în păcat, din cauza neascultării lui Adam și a Evei (3:1-24), acest chip nu a fost pierdut, ci doar „distorsionat”⁵¹. El este, însă, restaurat prin Domnul Isus Cristos, care este „este chipul lui Dumnezeu” (2 Corinteni 4:4, Coloseni 1:15, Filipeni 2:6). În timp ce omul poartă *imago Dei*, Domnul Isus Cristos este chiar *imago Dei*. În Cristos, omul devine „o făptură (creație, zidire) nouă” (2 Corinteni

43 Allen P. Ross, *Geneza...*, p. 31.

44 *Ibidem*, p. 32.

45 Charles C. Ryrie, *Teologie elementară...*, p. 172.

46 Vasile Talpoș, *Studiu introductiv la Legea, Istoria și Poezia Vechiului Testament...*, p. 65.

47 Millard J. Erickson, *Teologie creștină...*, p. 452.

48 *Ibidem*, p. 453.

49 Wayne Grudem, *Teologie sistematică...*, p. 483.

50 Millard J. Erickson, *Teologie creștină...*, p. 453.

51 Wayne Grudem, *Teologie sistematică...*, pp. 470-471.

5:17), într-un proces de „recuperare progresivă a chipului lui Dumnezeu”⁵², pentru că „după cum am purtat chipul celui pământesc, tot așa vom purta și chipul Celui ceresc” (1 Corinteni 15:49), fiind „schimbați în același chip al Lui, din slavă în slavă, prin Duhul Domnului” (2 Corinteni 3:18) până ce „va lua Cristos chip în voi” (Galateni 4:19). Iar promisiunea Scripturii este că „atunci când Se va arăta El, vom fi ca El; pentru că Îl vom vedea așa cum este” (1 Ioan 3:2). La revenirea Domnului Cristos va avea loc „restaurarea completă a chipului lui Dumnezeu”⁵³ în cei credincioși. Și dacă omul regenerat are chipul Domnului Cristos, are și pe Tatăl și pe Duhul Sfânt, pentru că Cei Trei (Trinitatea/Triunitatea) sunt inseparabili.

Cel de-al doilea argument este faptul că omul a fost creat pentru scopul lui Dumnezeu și încă de la creație acesta a avut un mandat funcțional. În primul rând, să-L reprezinte pe Dumnezeu. Fiind creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu (1:26-27), „omul trebuie să stăpânească sau să aibă dominație”, iar „dominația lui Dumnezeu era demonstrată de un «reprezentant»”⁵⁴. Astfel că viața omului „are semnificație”, pentru că „Scriptura ne spune că am fost creați ca să-L glorificăm pe Dumnezeu, arătând în acest fel că noi suntem importanți pentru Dumnezeu Însuși” și „sensul vieților noastre trebuie să fie acela de a îndeplini dorința pentru care ne-a creat Dumnezeu: glorificarea Lui”⁵⁵.

În al doilea rând, omul trebuia să stăpânească creația: „el să stăpânească peste peștii mării, peste păsările cerului, peste vite, peste tot pământul și peste toate târâtoarele care se mișcă pe pământ” (1:26), „stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului și peste orice viețuitoare care se mișcă pe pământ” (1:28), „Domnul Dumnezeu a luat pe om și l-a așezat în grădina Edenului, ca s-o lucreze și s-o păzească” (2:15). Drept urmare, „este un lucru bun să înveți să muncești”, pentru că „exercitarea stăpânirii este o consecință a prezenței chipului lui Dumnezeu în om”⁵⁶. De aceea, aceasta „a făcut parte din intenția originală a lui Dumnezeu pentru om” și „ea a precedat căderea”⁵⁷. Însă, „prin păcat, omul și-a pierdut stăpânirea (Psalmii 8 și Evrei 2:5-18), dar această stăpânire a fost recâștigată pentru noi

52 *Ibidem*, p. 471.

53 *Ibidem*, p. 472.

54 Allen P. Ross, *Geneza...*, p. 31.

55 Wayne Grudem, *Teologie sistematică...*, p. 467.

56 Millard J. Erickson, *Teologie creștină...*, p. 453.

57 *Ibidem*.

prin Cristos, ultimul Adam (vezi Romani 5)”, pentru că „pe când se afla pe pământ, Isus a dovedit că El avea stăpânire peste pești (Luca 5; Matei 17:24), peste păsări (Matei 26:74-75) și peste animale (Matei 21:1-7)”⁵⁸. Dar Cristos „va stabili dominația asupra întregului pământ (Evrei 2:5-8) la a doua Sa venire”⁵⁹. Însă stăpânirea care i s-a încredințat omului nu are de-a face cu oamenii, „deoarece toți sunt după chipul lui Dumnezeu, [și] nu ar trebui să se facă nimic care să pericliteze exercitarea legitimă a stăpânirii de către o altă persoană”, ceea ce înseamnă „cât se poate de evident, că sclavia este o necuviință” și „că privarea cuiva de libertate prin mijloace ilegale, manipulare sau intimidare este o necuviință”⁶⁰. Așadar, „fiecare are dreptul să exercite stăpânire”, dar acest drept „încetează doar în momentul periclitării dreptului altuia de a stăpâni”⁶¹.

Strâns legat de cele anterioare, omul trebuia să și populeze pământul: „creșteți, înmulțiți-vă, umpleți pământul și supuneți-l” (1:28), „creșteți și înmulțiți-vă; răspândiți-vă pe pământ și înmulțiți-vă pe el” (9:7). Dumnezeu i-a binecuvântat și, în Geneza, „a fi binecuvântat înseamnă a fi îmbogățit și roditor”⁶². Supunerea creației este un mandat încredințat doar omului, pentru că și viețuitoarelor li s-a dat poruncă de înmulțire și răspândire (1:22), dar nu și de supunere a pământului. Omul are în natura sa dorința de a explora și de a cuceri noi teritorii. Sfârșitul Evului Mediu și zorii modernității au fost caracterizate și de călătoriile și expedițiile geografice prin care au fost descoperite Americile și alte teritorii, ducând apoi la formarea unor imperii cu largă acoperire teritorială. Cât va exista omul pe pământ, va exista și dorința de răspândire a sa.

În cele din urmă, Dumnezeu i-a spus omului să folosească creația pentru hrana sa. Mandatul omului a fost „de a o folosi, dar nu de a abuza de ea”, însă omul nu a avut grijă de acest aspect, de aceea „crizele moderne ale mediului înconjurător terestru se datorează lăcomiei, egoismului și neglijenței omului”⁶³. Se reliefează faptul că dieta inițială a omului a fost cea vegetariană: „Iată că v-am dat orice iarbă care face sămânță și care este pe fața întregului pământ și orice pom care are în el rod cu sămânță: aceasta

58 Warren W. Wiersbe, *Comentariul lui Warren Wiersbe pe Vechiul Testament...*, p. 20.

59 Allen P. Ross, *Geneza...*, p. 31.

60 Millard J. Erickson, *Teologie creștină...*, p. 453

61 *Ibidem*.

62 Allen P. Ross, *Geneza...*, p. 31.

63 William MacDonald, *Comentariul biblic al credinciosului: Vechiul Testament...*, p. 33.

să fie hrana voastră.” (1:29). Același lucru a fost valabil și la animale (1:30). Dar după potop s-a trecut la dieta omnivoră: „Tot ce se mișcă și are viață să vă slujească de hrană: toate acestea vi le dau, ca și iarba verde. Numai carne cu viața ei, adică sângele ei, să nu mâncați.” (9:3-4). Poporului evreu Dumnezeu i-a restricționat alimentația (Levitic 11), dar aceste restricții nu sunt general valabile pentru toți oamenii (Matei 15:10-20, Marcu 7:14-23, Faptele Apostolilor 11:9-16).

3. Concluzii

Dumnezeu a creat lumea în șase zile, care se încheie cu două concluzii ale Lui. În ziua a cincea, după ce a creat viețuitoarele marine și păsările cerului, „Dumnezeu a văzut că erau bune” (1:21). De asemenea, în ziua a șasea, după ce a creat viețuitoarele și târâtoarele terestre, „Dumnezeu a văzut că erau bune” (1:25). Dar, după ce a creat omul, tot în ziua a șasea, „Dumnezeu S-a uitat la tot ce făcuse; și iată că erau foarte bune” (1:31). Crearea omului a întregit creația lui Dumnezeu și a încheiat-o. De aceea, împăratul evreu David, cu trei milenii în urmă, afirma: „Te laud că sunt o faptură așa de minunată. Minunate sunt lucrările Tale, și ce bine vede sufletul meu lucrul acesta!” (Psalmul 139:14). Creația lui Dumnezeu a fost perfectă pentru că Dumnezeu Însuși este perfect.

Omul a fost creat de Dumnezeu prin implicarea Lui personală, după chipul și asemănarea Sa, cu două sexe distincte și bine definite și cu un mandat funcțional în creație. Prin urmare, drepturile și libertățile omului sunt inalienabile, atâta vreme cât acestea nu afectează drepturile și libertățile altor oameni. Limitele drepturilor și libertăților individuale sunt granițele relațiilor interpersonale. În fond omul este o ființă liberă și socială, dar oricând se poate transforma într-o ființă abuzivă și autoritară.

Organismele și organizațiile naționale și internaționale se implică în promovarea și respectarea drepturilor omului – prin lupta împotriva sclaviei, a crimei, a privării de libertate, a dictaturii, a deposedării de bunuri, a traficului de ființe umane sau de organe etc. –, dar toate acestea sunt prevăzute în primele pagini ale Sfintei Scripturi ca un drept natural și ontologic al omului. Creștinii cred și afirmă cu tărie că preceptele Bibliei sunt valabile și astăzi, iar legislația în vigoare nu poate decât să le confirme, pentru că infirmarea lor de către persoane, organizații sau guverne abuzive nu le schimbă cu nimic statutul de adevăruri fundamentale.

Bibliografie:

- ***, *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Ediție de studiu Thompson, Ediția a II-a, Oradea, Editura Universității Emanuel, 2003.
- ***, *Dicționar Biblic, Vol. 1. A-H*, București, Editura Stephanus, 1995.
- ***, *Dicționar Biblic*, Oradea, Editura Cartea Creștină, 1995.
- ***, *Documente și acte normative privind Biserica Creștină după Evanghelie din România*, Volum editat și îngrijit de Bogdan Emanuel Răduț, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2014.
- ***, *Genetica Umană*, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, curs, Chișinău, 2015.
- Evans, William, *The Great Doctrines of the Bible*, Chicago, Mody Press, 1974.
- Grudem, Wayne, *Teologie sistematică*, Oradea, Editura Făclia/Editura Universității Emanuel, 2004.
- Macdonald, William, *Comentariul biblic al credinciosului: Vechiul Testament*, Făgăraș, Editura Agape, 2011.
- Mcgee, J. Vernon, *Thru the Bible with J. Vernon McGee*, Vol. 1 Genesis-Deuteronomy, Thru The Bible Radio, Pasadena, California, SUA, 1981.
- Morris, Henry M., *Creacionismul științific*, Societatea Misionară Română, 1992.
- Morris, Henry M., *Bazele biblice ale științei moderne*, Societatea Misionară Română, Wheaton, Illionois U.S.A, 1993.
- [Rășcanu, Petru], *Leccióni Biblice*, Cultul Creștin după Evanghelie din Republica Socialistă România, București, 1977.
- Schultz, Samuel J., *Călătorie prin Vechiul Testament*, Oradea, Editura Cartea Creștină, 2008.
- Stort Valley Creation Group, *Evoluție sau creație, Răspunsuri la întrebările tale despre originea vieții*, Asociația Magna Gratia, 2017.
- Talpoș, Vasile, *Studiu introductiv în Legea, Istoria și Poezia Vechiului Testament*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1999.
- Thiessen, Henry Clardence, *Prelegeri de teologie sistematică, f.e., f.l., f.a.*

- ♦ Truța, Ioan, *Istoria Sfințelor Scripturi, Vol. I. Vechiul Testament*, București, Editura Uniunii Comunităților Creștine Baptiste din Republica Socialistă România, 1981.
- ♦ Walvoord, John F., Zuck, Roy B., *Comentariu al Vechiului Testament*, Arad, Fundația E.B.E. România și Editura Multimedia, 2010.
- ♦ Wiersbe, Warren W., *Comentariul lui Warren Wiersbe pe Vechiul Testament*, Oradea, Societatea Biblică din România, 2014.